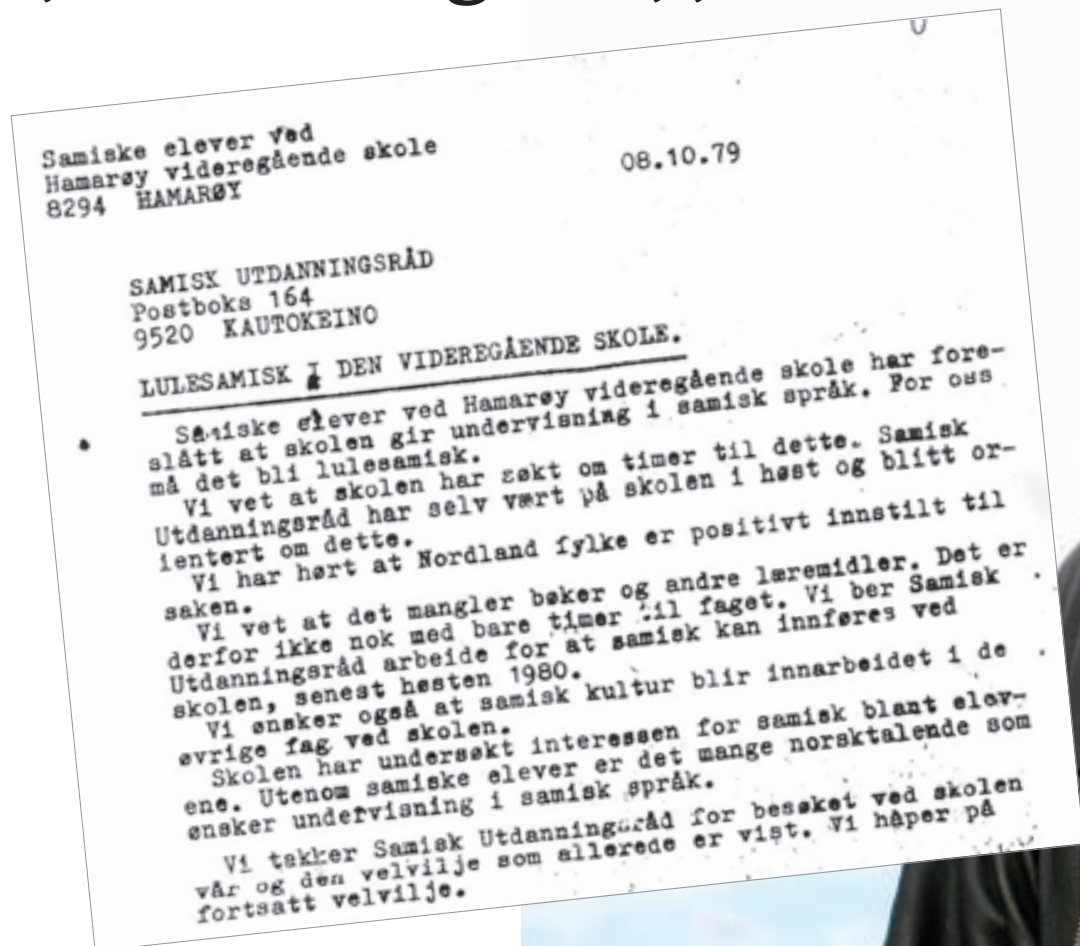

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Riegádimmvájvve julevsámegiellaj joarkkaskávlán

Tjajtjan 1980 álgadij Hábmerra joarkkaskávlán áhpádimijn julevsámegiellan (dálla Knut Hamsun js). Ittij sturá dagi sjatta. Dan birra Stig Gælok gájkka diehtá...

Stig Gælok lij dalloj 18 jagák ja oahppe skávlán, gánná lidjin tjajtjan 79 gæhttjalam sámegiella áhpádušáv áttjudit. Álgij girje baktu Sáme áhpádušrádáj. Dán girjjáj lidjin 13 oahppe vuollájtjállám ja dassta sturra álgij.

- Jus lidjiv diehtet báhtusijt girjes, de iv lim rádjám. Oahppe vuollájtjállin ájgádiđ dáhkkidimij dagá. Ja ettjin divna ájgáda dan dájmalasjuohtaj lijkku, subtsas Stig Gælok. Gut álov dán diehti tjadádiđ. Muhtema vuollájtjállis vuollájtjállagav gæssádin, ietjáda vas nággiduvvin ájgádiđstesa vuornotjit girjjáj lidjin vuollájtjállám. Gælok diededuvváđ bulkkáj, guoddaluváj dokumæntavierendime ja “ulmusjtjærddatjálédime” diehti.

- Ássje lij munji unugissan ja vibáj moadda

Stig Urheim jagen 1961 riegádiđ. Jagen 1987 rievddadiđ ietjas namáv berraha nammaj Gælok, maññela duoddistij ietjá berraha namáv, Riemme, mij gaskanamman sjattaj. Jagen 2000 Gælok duostoj Nuorttarikalasj sámerráde girjálásvuoda guddnebákkáv. Sån le 14 girje almodam ja le navti girjetjálle inemus almodimij julevsámegiellaj.

Stig Urheim blei tödd i 1961. I 1987 endra han etternavnet til familienavnet Gælok, senere la han til et annet familienavn, Riemme, som mellomnavn. Gælok fikk i 2000 Nordisk sameråds litteraturpris, og er med sine 14 bokutgivelser uten tvil den som har publisert mest på lulesamisk.

jage, gitta jáhkáj 1984. 5 jage muv nuora iellemis gáláj nálsodibmáj ja nievres láhkaj giehtadaláduvvat, subtsas Stig Gælok. Jagen 1984 dille tjávdij duola dagu sábadimráden. Guoddalusá Gæloka vuossti dássjiduvvin, ja buohttidusáv oattjoj illastime ávdás. Buohttidusáv anij advokáhtav mávsáttij.

Stig Gælok dáđjat ássje soajttá vuolsjoj. Guhkesájggásasj dárojuhttem maññela, badjelgæhttjama ja niejeduvváma sámevuodas, de moattes sámisj sihtin guodet sámevuodav ja árrót oalle dádtjan.

- Navti lij ilmme sijddabájkken dalloj. Soames sábmme Divtasvuonas moalgedij dán ássje birra 1960-jagij sinna: “Báhko sámie ij galga nammaduvvat juogo tjáallattjat jalik njálmáallattjat” Subtsas Gælok

Vájku lij edna sturra ja állo unugis dábdó, de huoman sámegiella áhpádimme ásaduvváđ Hábmerra joarkkaskávlán tjajtjas jagen 1980. Dalloj lij 75 jage dassta gá lidjin julevsámegiellaj ja julevsámegiellan áhpádam Vuona skávlán. Fálaldahka gádoj gá unijávnna Svieriga ja

Vuona gaska lásjkijduváj jagen 1905.

- Galla jáhkáv áhpádimme sámegiellan álgaduváj guovte vuodoskávlájn Divtasvuonan sámmi jage. 1980 le dan diehti histávrrálasj jáhke julevsámegiellaj, Gæloka mielas.

Hábmerra joarkkaskávlán lij mielos álgadibmáj gitta álgos.

- Vásedijma skávlán lij mielos mijá oajvvadussaj, gánná sijddabájkken dábdájma murkestimev. Rektor lij mielos, ja moadda áhpádidjij viehkedin áttjudittjat sámegiella fálaldagáv. Kåre Urheim (dálla Tjihkkom) biejaduvváđ virggáj áhpádidjien. Sån lij oahppam julevsámegiellav tjálet sámij áhpádušguovdátjin Jáhkámáhkken, mujttal Gælok.

Uddni 33 jage maññela le áhpádimme sámegiellan diehttelisvuohtha bæjválasj skávlábiejven, ja aj julevsáme guovlon. Dáhpáduš Hábmerrin jagen 1980 lij histávrrálasj. Jur dán birra le soajttá sierraláhkáj vuogas mujttádit jur dán

vahko, gá ájn vil mihttomierre julevsámegiellaj le jávsáduvvam, gá bacheloráhpáduš julevsámegiellan Norlánda Universitehtan rabáduvváđ dijstagá – 21 studentajn (gehtja artihkkalav o.b.)

- Vuorddiv Nordlánda Universitehta muv gáhttjun bacheloráhpáduš rahpamij, danen gá mán vuojnunagi lev julevsámegiella skávlán “áhtte”. Valla ietjas rijkan ij oattjo gudnev, subtsas hádjánam Gælok bájkkeavijssaj. Gælok guládalláj UiN’ajn gidán ja gahtjádij jus ettjin sidá suv gáhttjot rahpamij. UiN ij la gávnnam dáv ávkálasj.

- Le árrum guhka gæjnno. Uddni li sámie riehtá dámaduvvam állu ietja láhkáj ja sierraláhkáj buorebut gá dalloj. Ij le vuojga man birra máhtta luodjot, uddni le dille ietjájduvvam, javlla Stig Gælok.

Ságastallam Stig Gælokin ja ságáđahthem mij le viettjadum girjes “Samisk skolehistorie” Sven Lund:as le árrum vuodon dán artihkkalij.

Tæksta: Børge Strandskog
Járggálibme: Divte Media AS